

Rosse vleermuizen in Rotterdam

Anton van Meurs [Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland; favanmeurs@wxs.nl]

André de Baerdemaeker [bureau Stadsnatuur Rotterdam; a.debaerdemaeker-bsr@nrm.nl]

▲ De rosse vleermuis (wijffe) die 26 juni 2009 in het Kralingse Bos werd gevonden (NMR 9990-002974). (Kees Moeliker)

Op 26 juni werd de Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland (ZWG-ZH) gebeld door wandelaars in het Kralingse Bos te Rotterdam. Ze hadden op een grasveld nabij het water van de Kralingse Plas een rondkruipende vleermuis gevonden. Het bleek te gaan om een onvolwassen rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*). Het beestje had een volledig verbrijzelde vleugel. Daarom is besloten het dier meteen in te laten slapen en te bewaren voor de collectie van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. Deze vondst is het eerste bewijs voor de aanwezigheid van een kolonie rosse vleermuizen in Rotterdam.

De soort was tot voor kort eigenlijk vrijwel volledig gebonden aan de oudere landgoederen langs de kust tussen Voorburg en Hillegom (Mostert & Willemsen 2008). Daar staan namelijk voldoende (voor deze dieren) geschikte oudere bomen met door rotting en spechten gecreëerde holtes. De laatste jaren namen de aanwijzingen dat de populatie rosse vleermuizen in Zuid-Holland zich aan het uitbreiden is, hand over hand toe. Steeds vaker wordt de soort nu ook aangetroffen in de jongere bossen in de provincie, zoals grote aantallen in het Delftse Hout (pers. med. K. Mostert). Wij denken daarom dat het goed mogelijk is dat zich nieuwe kolonies in Zuid-Holland vestigen.

Toename

In Rotterdam bleef het voorkomen van rosse vleermuizen tot nu toe beperkt tot enkele foeragerende en soms baltsende dieren in het noordelijke deel van de stad, met name in het Schiebroekse Park en het Kralingse Bos (pers.med. A.J. Haarsma & P. Lina). Uit werk van ZWG-ZH in Hillegersberg bleek vorig jaar dat de aantallen rosse vleermuizen flink zijn toegenomen. Daarbij zijn ook baltsende en soms parende vleermuizen vastgesteld. Uit onderzoek van bSR in het Kralingse Bos bleek in dezelfde periode eveneens een toename van rosse vleermuizen (Andeweg *et al.* 2008).

Ook dit jaar waren rosse vleermuizen stevast bij ieder bezoek aanwezig. Het ging hierbij om zowel voedselzoekende als baltsende dieren. In juni werd in de buurt van de Kralingse Plas een interessant ogende boomgroep opgemerkt waar omheen de activiteit zich leek te clusteren. Dit bleek ook de plaats te zijn waar de jonge vleermuis later die maand werd opgeraapt. In de nacht van 27 op 28 juni 2009 ondernamen leden van de zoogdierenwerkgroep daarom een gerichte zoektocht op de verdachte locatie. De hoop was hier een zwerm rosse vleermuizen aan te treffen. Inderdaad vond men hier zeer veel in sociale onderonsjes verwikkelde rosse vleermuizen. De kolonie leek gevonden, maar voor de zekerheid

werd besloten de volgende avond bij schemering te posten, om te zien of er dieren uit de boom vlogen. Dat bleek tegen de verwachting in niet het geval, zodat tot op heden de exacte plaats van de kolonie, ondanks gerichte zoekacties van zowel ZWG-ZH als bSR, niet bekend is. Het is niet denkbaar dat de vleermuizen inmiddels zijn verhuisd naar een andere boom, zoals wel gebruikelijk is voor deze soort (Boonman *et al.* 1997). Het Kralingse Bos is behoorlijk groot en een kolonie is niet gemakkelijk opgespoord. Volgend jaar gaan we het zeker proberen. ◀

Literatuur

- Andeweg, R.W.G., Bakker, G. & Moerland, W. 2009 - Monitoring Flora en Fauna Kralingse Bos - Resultaten 2008 - bSR-rapport 118 - bSR ecologisch advies, Rotterdam
- Boonman, A.M., Bongers, W. & Twisk, P., 1997 - Rosse vleermuis *Nyctalus noctula* - In: Limpens, H.G.J.A., Mostert, K. & Bongers, W., (red.) - Atlas van de Nederlandse vleermuizen - KNNV Uitgeverij
- Mostert, K. & Willemsen, J., 2008 - Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008 - Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland